

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (13/03/2012)

İdris İDDİZ
Ordu Milletvekili

Esenyurt'ta Marmara Park alışveriş merkezinin inşaatında çalışan 11 işçimiz çadırlarda yanarak can vermişlerdir. Devletin kendi vatandaşını/insanını koruma durumu kanuni bir zorunluluktur. Çalışma yasaları bu ölümleri "iş kazası" olarak nitelese de bu yaşananların doğru tanımı iş cinayetidir. Bu ölümlere "kaza" demek mümkün değildir. Çünkü "kaza" bütün önlemlerin alındığı, işçilerin güvenceli-kurallı çalıştırıldığı, ancak buna rağmen yaşanabilecek istisnai durumlar için kullanılabilir. Oysa iş kazası adı verilen işçi ölümleri ülkemizde istisna değil kural haline gelmiş durumdadır. **Aralık ayında 52, Ocak ayında 62, Şubat ayında 42, Mart ayında 28 işçimiz hayatını kaybetmiştir.** Son 10 yılda toplam 10.723 işçi olmak üzere, her yıl ortalama 1072 işçimiz hayatını kaybetmiştir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre ölümle sonuçlanan iş kazası oranlarına göre, Türkiye'de "ölümle sonuçlanan iş kazası" oranları "100 binde 20,5" iken bu oran Norveç, İsveç, İsviçre ve Danimarka gibi ülkelerde 100 binde 2" civarındadır.

Bu bilgiler ışığında:

- 1- Bu ölümlerin sorumlusu işine geldiği zaman yarım saatte yirmi madde geçirebilen, ancak dokuz yıllık iktidarlıklarında yaşamını yitirmiş yüzlerce maden, baraj, inşaat işçisini korumak için bir yasa çıkarmamış hükümet değil midir?
- 2- Türkiye'de meydana gelen iş kazalarında ve ölümlerde artış yaşanması oldukça dikkat çekicidir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı istatistiklerine göre 2008'de 865 olan iş kazaları sonucu ölümün, 2010 yılında 1434'e ulaşmıştır. Özellikle inşaat sektöründeki iş cinayetlerinin giderek artma eğilimi göstermesine rağmen buna yönelik önlem alınmamasının nedeni nedir? Üzülerek sormak durumundayım ki, 2011 ve 2012 yılı kaç işçimiz kaza sonucu hayatını kaybetmiştir?
- 3- İş Yasasına göre işyerlerinde sağlık ve güvenlik kurallarına uyulmasını denetleme görevi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na aittir. Ancak denetim kapsamında 800 bine yakın işyeri varken, bakanlığın teftiş örgütünde çalışanların sayısı (büro çalışanları dâhil) 600 civarında olduğu görülmektedir. Bu sayı sizce yeterli midir? Bu durum aslında piyasayı denetlemeye yönelik siyasi bir iradenin olmadığını mı göstermektedir?

- 4- Özellikle inşaat işlerinde projenin vaktinde bitmesi, gecikme durumunda ana mütahhit sözleşmelerde yüklü cezalar ödemekle yükümlü tutulduğundan önemli bir kalemdir. Kaç inşaat veya tesise, iř güvenliği konusunun hakkıyla uygulanmadığı gerekçesiyle ve tespit edilen uygunsuzluklar nedeniyle iř durdurma cezası verilmiştir?
- 5- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın gerekli düzenlemeleri, denetlemeleri yapmadığı için, uygunsuzluklar konusunda cezai işlem uygulamadığı için bu konudaki sorumluluğunu kabul ediyor musunuz? İstifa etmeyi düşünüyor musunuz?